2025/1445

1.8.2025

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2025/1445

af 8. juli 2025

om anmodningen om registrering af det europæiske borgerinitiativ »Det er en menneskeret for alle at få mad! Med garanti for sunde, retfærdige og bæredygtige fødevaresystemer« i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/788

(meddelt under nummer C(2025) 4607)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/788 af 17. april 2019 om det europæiske borgerinitiativ ([1]), særlig artikel 6, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kommissionen modtog den 13. juni 2025 en anmodning om registrering af et forslag til europæisk borgerinitiativ med titlen »Det er en menneskeret for alle at få mad! Med garanti for sunde, retfærdige og bæredygtige fødevaresystemer«.

(2) Denne anmodning er en følge af den anmodning om registrering af et forslag til europæisk borgerinitiativ med titlen »Det er en menneskeret for alle at få mad«, som blev indgivet til Kommissionen den 31. marts 2025.

(3) Ved skrivelse af 29. april 2025 (C(2025) 2559 final) underrettede Kommissionen i henhold til artikel 6, stk. 4, i forordning (EU) 2019/788 initiativtagergruppen om, at kravene til registrering i nævnte forordnings artikel 6, stk. 3, første afsnit, litra a), d) og e), for så vidt angår den anmodning om registrering, der blev indgivet den 31. marts 2025, var opfyldt, og at artikel 6, stk. 3, første afsnit, litra b), i forordningen ikke fandt anvendelse. Kommissionen gjorde imidlertid også opmærksom på, at initiativet ikke opfyldte kravene i artikel 6, stk. 3, første afsnit, litra c), i forordning (EU) 2019/788. Kommissionen forklarede navnlig, at den for så vidt angår nogle af initiativtagernes forslag ikke blev opfordret til at fremsætte et forslag til en EU-retsakt til gennemførelse af traktaterne.

(4) Kommissionen meddelte derfor initiativtagerne i henhold til artikel 6, stk. 4, første afsnit, i forordning (EU) 2019/788, at de enten kunne ændre initiativet for at tage hensyn til Kommissionens vurdering eller fastholde det oprindelige initiativ eller trække det tilbage, jf. artikel 6, stk. 4, andet afsnit, i forordning (EU) 2019/788.

(5) Den 13. juni 2025 fremsatte initiativtagergruppen et ændret initiativ.

(6) Målet for det ændrede initiativ er ifølge initiativtagerne »at gøre retten til fødevarer til virkelighed og integrere den« i Unionens retlige rammer, der påvirker »retten til fødevarer i EU og i udlandet«. Initiativtagerne er af den opfattelse, at Unionen »skal garantere retten til fødevarer på systematisk vis og fremme sunde, retfærdige, humane og bæredygtige fødevaresystemer«. For at opnå disse mål har initiativtagerne fremsat fjorten specifikke målsætninger, der opfordrer til forslag til eller ændringer af EU-retsakter på de følgende områder: i) »Retfærdige fødevaresystemer og demokratisk styring« ii) »Støtte til nationale socialsikringsinitiativer« iii) »Anerkendelse af, at landbrugsprodukter og fødevarer ikke er almindelige varer« iv) »Støtte til agroøkologiske smålandbrug og territoriale fødevaresystemer« v) »Bekæmpelse af koncentrationen af landbrugsjord« vi) »Støtte til småproducenters ordninger for produktion og udveksling af frø« vii) »Strenge regler for genetisk modificerede organismer (GMO'er), inklusive dem, der er frembragt ved ny genomteknik« viii) »Bæredygtig vandforvaltning« ix) »Styrkelse af dyrevelfærden« x) »Støtte til frugt- og grøntsagsforbrug samt regulering af ultraforarbejdede fødevarer« xi) »Bæredygtige fødevareindkøb« xii) »Meningsfuld fødevaremærkning« xiii) »Sætte en stopper for madspild« xiv) »Styrkelse af retten til fødevarer i tredjelande«.

([1]) EUT L 130 af 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) I et bilag til det ændrede borgerinitiativ findes der yderligere oplysninger om emnet, målene og baggrunden for det foreslåede europæiske borgerinitiativ. Af bilaget fremgår det, at retten til fødevarer er »garanteret, når alle har værdig adgang til tilstrækkelige fødevarer på et bæredygtigt grundlag«, og der opstilles forskellige tiltag, der kunne være relevante for at opnå initiativets målsætninger. Initiativtagerne har som led i deres registreringsanmodning også indsendt et supplerende dokument med initiativets oplysninger.

(8) Hvad angår første, fjerde, femte og sjette målsætning kunne Kommissionen: vedtage et forslag om bæredygtige og retfærdige fødevaresystemer, vedtage et forslag, der støtter op om agroøkologiske smålandbrug og territoriale fødevaresystemer, foreslå tiltag til at fremme ligestilling mellem kønnene i landbrugsjob og til at lette generationsskiftet og foreslå en retsakt med henblik på at bakke op om producenters selvstændige ordninger for produktion og udveksling af frø, på grundlag af henholdsvis artikel 38 til 44 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

(9) Hvad angår anden målsætning kan det på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at Kommissionen kunne vedtage et forslag om at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag for at sikre arbejdstagernes sociale beskyttelse og/eller bekæmpe social eksklusion og/eller modernisere den sociale beskyttelse på grundlag af artikel 153, stk. 1, litra c), j) eller k), i TEUF, for så vidt risici for fødevaresikringen kan forbindes med mindsteindkomst.

(10) Ligeledes kan det, hvad angår tredje målsætning, på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at Kommissionen kunne vedtage et forslag til en retsakt, der anerkender, at landbrugsprodukter og fødevarer ikke er almindelige varer, på grundlag af artikel 38 til 44 i TEUF.

(11) Med hensyn til syvende målsætning kunne Kommissionen vedtage et forslag om at regulere GMO'er på grundlag af artikel 43, 114 og 168, stk. 4, litra b), i TEUF.

(12) Hvad angår ottende og trettende målsætning kunne Kommissionen vedtage forslag om henholdsvis bæredygtig vandforvaltning og madspild på grundlag af artikel 191 og 192 i TEUF.

(13) Med hensyn til niende målsætning kunne Kommissionen vedtage et forslag om at styrke dyrevelfærden på grundlag af artikel 43, stk. 2, i TEUF.

(14) Hvad angår tiende målsætning kunne Kommissionen foreslå foranstaltninger, der tilskynder fremme af sunde og bæredygtige kostvaner på grundlag af artikel 168, stk. 5, i TEUF.

(15) Med hensyn til ellevte målsætning kan det på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at Kommissionen kunne vedtage et forslag om bæredygtige fødevareindkøb på grundlag af artikel 114 i TEUF.

(16) Hvad angår tolvte målsætning kunne Kommissionen vedtage et forslag om fødevaremærkning på grundlag af artikel 114 TEUF.

(17) Endelig kan det, hvad angår den fjortende målsætning, på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at Kommissionen kunne vedtage et forslag om at styrke retten til fødevarer i tredjelande på grundlag af artikel 207, 208 og/eller 212 i TEUF.

(18) Af disse grunde finder Kommissionen, at det er åbenbart, at ingen dele af initiativet falder uden for Kommissionens beføjelse til at fremsætte et forslag til EU-retsakt til gennemførelse af traktaterne.

(19) Denne konklusion berører ikke vurderingen af, om de konkrete materielle betingelser, der er nødvendige for, at Kommissionen kan handle, herunder overholdelsen af proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet samt foreneligheden med de grundlæggende rettigheder, er opfyldt i dette tilfælde.

(20) Initiativtagergruppen har i tilstrækkelig grad dokumenteret, at den opfylder kravene i artikel 5, stk. 1 og 2, i forordning (EU) 2019/788, og har udpeget kontaktpersoner i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 5, stk. 3, første afsnit.

(21) Initiativet er ikke åbenbart utilstedeligt, uunderbygget eller af chikanøs karakter og heller ikke åbenbart i strid med Unionens værdier som fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union eller med de rettigheder, der er nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

(22) Forslaget til borgerinitiativ »Det er en menneskeret for alle at få mad! Med garanti for sunde, retfærdige og bæredygtige fødevaresystemer« bør derfor registreres.

(23) Selv om det konkluderes, at betingelserne for registreringen i henhold til artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) 2019/788 er opfyldt, betyder dette ikke, at Kommissionen på nogen måde bekræfter den faktiske rigtighed af initiativets indhold, hvilket er initiativtagergruppens eget ansvar. Initiativets indhold afspejler kun initiativtagergruppens holdning og kan ikke på nogen måde anses for at afspejle Europa-Kommissionens holdning —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Det europæiske borgerinitiativ »Det er en menneskeret for alle at få mad! Med garanti for sunde, retfærdige og bæredygtige fødevaresystemer« registreres.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til initiativtagergruppen til det europæiske borgerinitiativ »Det er en menneskeret for alle at få mad! Med garanti for sunde, retfærdige og bæredygtige fødevaresystemer«, som repræsenteres ved Olga KIKOU og Almudena GARCÍA SASTRE, der fungerer som kontaktpersoner.

Udfærdiget i Strasbourg, den 8. juli 2025.

På Kommissionens vegne
Maroš ŠEFČOVIČ
Medlem af Kommissionen